

ДЕМАНТ

ДЕМАНТ НА ИЗЈАВАТА НА РЕСОРНИОТ МИНИСТЕР ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА

СОНК во врска со изјавата на ресорниот Министер за образование и наука, со која обврската за на надоместок на нето плата за време на штрајкот на работниците, кои учествувале во него, ја префрла на СОНК, го даваме следниот демант.

Согласно член 241 од ЗРО организаторот на штрајкот “може да обезбеди надоместок на нето плата за време на штрајк на работниците??? Толкувањето на одредбите од овој член се дека законодавецот не пропишал дека задолжително обврската е на организаторот на штрајкот, туку со употреба на терминот “може” оставил простор преку Колективен договор синдикалната организација, секоја посебно да го регулира ова право. Во конкретниот случај Синдикатот –СОНК има потпишано Колективен договор за вработените во основно образование и тоа член 54 од истиот и Колективен договор за вработените во средно образование по член 51 од истиот, кои го регулираат и толкуваат правниот вакуум по член 241 од ЗРО, на начин што согласно овие два колективни договора обврската за исплата на плата за работниците за време на штрајкот е обврска на работодавачот.

Од напред изнесеното согласно колективните договори за основно и средно образование јасна е и неспорна обврската на работодавачот, за плаќање на дневницата и за време на штрајкот.

Потврда на ова е и фактот што ова законско решение беше и во 2008 година, кога СОНК беше во осум дневен Генерален штрајк, а за тие денови согласно Колективните договори дневниците ги плати работодавецот.

Владата со нова тактика “трај-прај”

Самостојниот синдикат за образование, наука и култура на Р. Македонија – СОНК реагира на начинот на носење на одлуки на Владата, особено од сферата на социјално-економскиот статус на работниците. Имено, на последната 37 седница на Владата, донесена е Уредба, со која на корисниците на буџетските средства за плати и додатоци на плати им се укинува правото на исплата на додатоци и надоместоци на плата, согласно Закон и Колективен договор, за време на траењето на вонредната состојба.

СОНК сосема ја разбира моменталната состојба и економската моќ на државата во период на криза, ја разбира и потребата за солидарност во овие тешки времиња за сите граѓани во државата, особено со најпогодените и најсиромашните, но ако зборуваме за солидарност, како социјални партнери, во најмала рака требаше да бидеме прашани или консултирани.

СОНК како претставник на околу 30.000 вработени во јавниот сектор и убедливо најголем синдикат во државата, реагира на непостоење на социјален дијалог и партнерство, кои се со закон задолжителни помеѓу социјалните партнери. Иако се наоѓаме во вонредна состојба, тоа не значи дека одредбите од законите се суспендирани и дека уредбите што ги носи Владата ќе се темелат исклучиво врз база на еднострана проценка. Од тие причини бараме, при носење на уредби со кои ќе биде намалена социјалната сигурност на работниците и другите права, да се почитуваат законите, особено Законот за работни односи, законите за дејности и Колективните договори. Впрочем, платите

и надоместоците на плати се уредуваат со Закон, Колективен договор или Договор за вработување, па дури и во вонредна состојба овие акти не смеат да се сuspendираат.

Од погоренаведеното, СОНК е убеден дека транспарентноста и социјалниот дијалог можат само да помогнат во овие тешки моменти за сите нас, а нашиот синдикат-СОНК во многу наврати и претходно е веќе докажан синдикат кој што ги негува европските вредности на партнерство и социјален дијалог.

РЕГИОНАЛНИОТ ОДБОР НА СОНК – ВЕЛЕС ЈА ОДРЖА СВОЈАТА ПРВА СЕДНИЦА

Регионалниот одбор на СОНК – Велес, по спроведените избори за претседател на Регионален одбор и на синдикални организации, на ден 27.01.2022 година (четврток) ја одржа својата прва работна седница, на која беше конституиран и Регионалниот одбор.

На работната средба беа отворени повеќе прашања во надлежност на Регионалниот одбор, а посебен акцент беше ставен на прашањата по однос на Заклучоците донесени од страна на Советот на СОНК, особено во делот на зголемување на платите и други придобивки од Колективните договори кои се во завршна фаза на нивно донесување. Воедно, се дискутираше и за текот и начинот на трансформација на работните места на локално ниво, како и почитување на актите на СОНК и правата кои произлегуваат од нив за членовите на СОНК.

По опширната дискусија, Регионалниот одбор со заеднички став одлучи да се преземат чекори за одржување на работни средби со социјалните партнери, а со цел надминување на одредени проблеми кои ги засегаат вработените во установите од дејностите на детска заштита, основно и средно образование, наука и култура.

ТЕЛЕКОМУНИКАЦИСКИТЕ УСЛУГИ НА МТЕЛ ПОБЛИСКУ ДО ЧЛЕНОВИТЕ НА СОНК

Самостојниот синдикат за образование, наука и култура на Република Македонија – СОНК и Телекомуникацискиот оператор МТЕЛ потпишаа Договор за деловна соработка.

Компанијата МТЕЛ, како трет телекомуникациски оператор на територијата на Македонија, обезбедува широк спектар на

телекомуникациски услуги во делот на фиксната и мобилната телефонија, како и телевизиски и интернет услуги, а за членовите на СОНК подготви Специјализирана понуда со повластена цена на услугите.

Специјализираната понуда на МТЕЛ и повеќе детали можете да погледнете на следниот [линк](#).

РЕАКЦИЈА НА СОНК ВО ВРСКА СО ДЕМАНТОТ НА МТСП

ЗАКОНИТЕ НЕ СМЕЕ НИКОЈ ДА ГИ КРШИ, А СОНК СЕКОГАШ НАЈ ОСТРО ЃЕ СЕ СПРОТИВСТАВУВА НА ТАКВИТЕ ПОЈАВИ

УШТЕ ЕДНАШ СЕ ДОКАЖА ДЕКА НЕВИСТИНАТА ИМА КРАТКИ НОЗЕ

Самостојниот синдикат за образование, наука и култура – СОНК, во врска со Демантот доставен од страна на Министерството за труд и социјална политика, на 31.03.2016 година, а во врска со изнесените информации од страна на раководството на СОНК, на прес конференцијата на истиот датум, ја доставува следната реакција:

- СОНК е изненаден од обидот на одредени одговорни лица од МТСП, со целосни невистини да се покрива евидентното кршење на одредби од Уставот и законите на Република Македонија, во случајов во делот на слободата на синдикално организирање и делување.
- Документацијата што СОНК ја поседува, како и безброј

остварени директни или телефонски разговори со најодговорните во Кабинетот на Министерот за труд и социјална политика, многу јасно укажуваат и се необорлив доказ дека МТСП, како ресорно министерство најзадолжено за спроведување на законите од делот на работните односи направи невиден преседан, рамен на скандал, за кое сме сигурни нема да помине без да следи конкретна одговорност.

- Се што беше изнесено на прес конференцијата на СОНК е цврсто поткрепено со пишуван коресподентен материјал помеѓу СОНК и МТСП, со заведени и заверени документи од овластени лица на двата субјекти.
- И со денешниот ден, според званични информации од Централниот Регистер на РМ, последните неколку месеци до нив нема доставено ниту едно барање за промена на овластен претставник во синдикална организација или формирање на нова синдикална организација на СОНК, од страна на МТСП.
- СОНК повеќе од деценија и половина непоколебливо опстојува на линијата на максимално коректен и конструктивен социјален партнери, согласно Уставот и законите на Република Македонија, и никогаш нема да го напуштиме тој докажан наш курс кој важи и денес. Притоа, сакаме да укажеме дека ништо нема да не поколеба во оваа единствено исправна политика на социјално партнериство и дијалог и дека сите обиди да бидеме ставани во било какви сфери на влијание, преку притисоци или други начини познати за тие што се обидуваат надвор од законот да дојдат до незалужени позиции, СОНК енергично и без размислување гарантира дека таквите сили ќе бидат поразени.

5 ОКТОМВРИ – СВЕТСКИ ДЕН НА НАСТАВНИЦИТЕ

ПОСЕТА НА СОЦИЈАЛНИТЕ ПАРТНЕРИ ПРЕД ПОЧЕТОК НА УЧЕБНАТА ГОДИНА ВО ЕДНО ОД СКОПСКИТЕ УЧИЛИШТА

Во текот на денешниот ден, 24-09-2020 година, социјалните партнери на сите нивоа и тоа: претставници од Министерството за образование и наука, предводени од министерот Мила Царовска; претставници од СОНК, предводени од претседателот Јаким Неделков и претставници од Општина Кисела Вода, предводени од градоначалникот Филип Темелковски остварија работна посета на основното училиште „Невена Георгиева Дуња“, каде разговараа со директорот на училиштето, Хари Стојаноски и наставниците за подготовките за почетокот на училишната година, во услови на пандемија- Ковид 19.

Министерот за образование и наука, обраќајќи се пред медиумите и вработените во училиштето, нагласи дека оваа училишна година почнува во услови на пандемија, со многу предизвици, но она што е важно е дека сите заедно треба да покажеме грижа кон децата и нивниот развој и затоа наставата мора да почне. Ковид-19 е состојба која мораме со заеднички сили да ја надминеме најдобро што можеме, секако да се грижиме за здравјето на наставниците и учениците, но и да се погрижиме

образованието да тече со квалитет што ќе може да се обезбеди во една ваква пандемија.

Претседателот на СОНК пак, истакна дека за синдикатот важно е тоа што сите чинители на воспитно-образовниот процес заеднички соработуваат, зашто само така може, во период на пандемија, навреме и успешно да отпочне новата учебна година. Ние како Синдикат, организација којашто се грижи за обезбедување на правата на нашите членови, на вработените, денес може да констатираме во однос на подготовката на ова основно училиште, се разбира и на другите основни и средни училишта на национално ниво, до каде се подготовките во однос на обезбедување на мерките од протоколите, подготовките за обезбедување техничка поддршка за *online* настава, до каде се препораките за обезбедување здрава работна средина на вработените во период на пандемија, како ќе се организира физичката настава, како ќе се делат групи, како ќе функционира *online* наставата. Ова е добар пример на заедничка соработка на сите чинители на воспитно-образовниот процес. Ние како Синдикат сме тука за да помогнеме на актуелните власти кои ја имаат најголемата одговорност за обезбедување коректни услови за отпочнување на учебната година. Тука сме за да бидеме коректори, да бидеме гласни, да укажуваме за се она што не е

направено, а мора да се направи за да сите заеднички, безбедно и успешно ја почнеме и завршиме оваа учебна година”, изјави Неделков.

На работната средба пред присутните се обрати и градоначалникот на Општина Кисела Вода, кој истакна дека Општина Кисела Вода целосно ги почитува сите препораки. Дополнително, како општина, со ребаланс на буџетот, за сите општински училишта ќе се обезбедат дополнителни средства за обезбедување технички помагала, така што сите училишта ќе бидат целосно подгответи за да можат да отпочнат со online настава. Само преку координација и соработка меѓу сите министерства и институции може полесно да ја поминеме оваа состојба и да обезбедиме квалитетна едукација за најмладите, а тоа е основна цел на секое училиште”, изјави Темелковски.

СОНК е цврсто убеден дека само со ваков искрен и коректен социјален дијалог на сите нивоа, може да се надмине моменталната ситуација, но и ред други прашања кои подолг временски период ги тиштат вработените во сите сфери на

образованието.

Регионалниот одбор на СОНК – Кисела Вода со поддршка за Заклучоците на Советот на СОНК

Регионалниот одбор на СОНК – Кисела Вода го одржа својот прв состанок на 16.02.2022 година, онлајн, преку видео – комуникациската апликација ZOOM.

На состанокот, кој беше воден од новиот претседател на Регионалниот одбор на СОНК – Кисела Вода, Лена Спасеновска Поповска, присуствуваа 26 члена на одборот. Во текот на состанокот беа разгледани и поддржани Заклучоците донесени на првата седница на Советот на СОНК. Беше потенцирано дека е потребно итно продолжување на преговорите за основно и средно образование за утврдување на финален текст во колективните договори, а потоа, не само нивно потпишување, туку и доследно почитување на истите.

Членовите на Регионалниот одбор беа истомисленици за проблемите што се однесуваат на усогласување на платите во образовните институции и детските градинки со минималната плата на национално ниво, како и за отворените проблеми во однос на платите на административните службеници и помошно-техничкиот персонал во културните институции.

Претседателот на Регионалниот одбор на СОНК – Кисела Вода

соопшти дека следуваат активности, семинари и работилници, со цел членството да се едуцира за придобивките од членување во репрезентативниот синдикат – СОНК.

ЗАВРШНА КОНФЕРЕНЦИЈА НА ТЕМА: „Безбедност и здравје при работа во дејностите на образование и наука“

Самостојниот синдикат за образование, наука и култура на Република Македонија – СОНК во соработка со Македонското здружение за заштита при работа – МЗЗПР, на 11.05.2023 година, одржа завршна конференција на тема: „Безбедност и здравје при работа во дејностите на образование и наука“.

На конференцијата присуствуваа бројни членови на СОНК, претседатели на грански синдикати при Конфедерацијата на слободни синдикати на Македонија, а со своето присуство конференцијата ја збогатија и гостите од синдикатите за образование од Србија, Црна Гора, Босна и Херцеговина, Албанија и Косово.

Од особена чест беше присуството на министерот за образование и наука, г-дин Јетон Шакири, кој имаше свое обраќање пред присутните, во кое посочи дека Министерството за образование и наука – МОН, активно работи на подобрување на условите за работа, безбедноста и здравјето на сите лица инволвирали во образовниот систем, како и на подобрување на безбедноста во училиштата.

Од страна на СОНК, свое излагање имаше претседателот на СОНК, г-дин Јаким Неделков, а како дел од проектниот тим беше и Татјана Јаневска Поцевски, која воедно беше и модератор на конференцијата.

Резултатите од спроведеното истражување, за тоа колку вработените во образованието се запознаени со безбедноста и здравјето при работа, ги презентираше м-р Милан Петковски, проект менаџер од МЗЗПР.

Конференцијата беше одлична можност да се слушнат искуствата на земјите од регионот, во врска со примената на законот за безбедност и здравје при работа (БЗР).

На крај од конференцијата беа изнесени заклучоци кои произлегоа од овој проект, а кои ќе дадат јасна слика за тоа како се грижи државата за безбедноста и здравјето во образованието и науката, но ќе дадат и патоказ кон подобрување и унапредување на сигурноста во образовниот процес.

Проектот беше оценет повеќе од успешен. Но, СОНК нема да застане тука и во иднина ќе се залага за здрави и безбедни работни услови. Исто така, ќе придонесува за зголемување на свеста кај вработените и работодавачите, кои не смеат да штедат кога е во прашање менталното и физичкото здравје на своите вработени. Затоа е потребна соработка меѓу работодавачите, работниците и нивните синдикати.

СОНК и МЗЗПР и понатаму ќе ја следат состојбата со примената на законот за БЗР и онаму каде ќе се детектираат слабости и неправилности, ќе се обидат да интервенираат, со цел надминување на истите.

РАБОТНА СРЕДБА НА ЧЛЕНОВИТЕ НА СОНК ОД РЕГИОНАЛНИОТ ОДБОР ВЕЛЕС СО РАКОВОДСТВОТО НА СОНК

ЧЛЕНОВИТЕ НА СОНК ДАВААТ ЦЕЛОСНА ПОДРШКА НА РАКОВОДСТВОТО НА СОНК ЗА ОСТВАРУВАЊЕ НА ПОВИСОКИ МАТЕРИЈАЛНИ И СОЦИЈАЛНИ ПРАВА

Работните средби на кои учесуваше највисокото раководство на СОНК и членовите на СОНК од велешкиот регион, во организација на Регионалниот одбор на СОНК Велес, продолжија со очекуван интерес и посетеност. Работата беше организирана во две групи, најпрво во Велес, а потоа и во Свети Николе. Се отворија повеќе прашања од сите дејности кои ги покрива СОНК, кои во најголем дел беа колективни и се повторуваат со прашањата од преходните работни средби во другите Регионални одбори на СОНК.

Со завршувањето на овие две работни средби се заврши и првиот циклус на вакви синдикални состаноци, кои заради отпочнување на годишните одмори ќе бидат во прекин и нивното продолжување ќе биде од втората половина на месец Август.

Врз основа на направената анализа од сите досегашни работни средби со нашите членови, може да се заклучи дека има прашања за кои во наредниот период раководството на СОНК на сите нивоа и социјалните партнери треба максимално да се заложат за што по брзо изнаоѓање на прифатливи решенија за двете страни . Ќе издвоиме само неколку прашања кои се истакнуваат како најзначајни, а тоа се : зголемување на платите во образованието, науката и културата, примена на потпишаните Колективни договори во целост, обезбедување на работни услови според нормативот за бројот на деца во групите во градинките,

намалување на администрирањето во градинките и училиштата, намалување на бројот на ученици во паралелките во основното и средно образование, обезбедување превоз на вработените од страна на работодавачите, потпишување на колективни договори за култура, високо образование и наука, подигнување на степенот на социјалниот дијалог на сите нивоа, како и други прашања кои тековно ќе се решаваат.

Членовите на СОНК даваат целосна подршка на раководството на СОНК на сите нивоа и се подгответи да дадат свој максимален придонес и ангажман за задржување на своите права од работен однос како и остварување на нови повисоки права со колективно договарање, со што ќе си обезбедат по голема материјална и социјална сигурност.